

POJASNILO GLEDE SPREMENJENEGA POROČANJA PODATKOV O POVRAČILIH STROŠKOV V ZVEZI Z DELOM

Ker se je v javnosti pojavilo nekaj polemik glede spremenjenega poročanja o povračilu stroškov v zvezi z delom, želimo v nadaljevanju podrobneje pojasniti namen in smisel tovrstnega poročanja.

Urejena pravna država, urejena infrastruktura, stabilno oziroma predvidljivo poslovno in politično okolje, dostop do trgov, usposobljenost delovne sile pa tudi zahtevnost administrativnih postopkov so v očeh potencialnih investorjev tisti faktorji, ki v prvi fazi omogočajo realizacijo poslovnih ciljev oziroma doseganje dobičkov. Davčna politika pa mora podpirati druge ukrepe za zagotavljanje privlačnega poslovnega okolja, pri tem pa mora biti davčni sistem stabilen, transparenten ter oblikovan tudi z upoštevanjem mednarodnih standardov obdavčenja, kot jih določajo OECD in druge mednarodne organizacije na tem področju. **Žal pa se je pri oblikovanju davčnega sistema, ki mora biti transparenten, ne moremo izogniti ustreznemu poročanju s strani davčnih zavezancev in s tem določeni stopnji "administriranja".** V primeru, ko se na novo predpisuje poročanje o posameznih podatkih (kot primeroma poročanje dodatnih podatkov na obračunih davčnih odtegljajev), je vedno potrebno imeti v obziru tudi administrativni vidik in dobro pretehtati stroške, ki jih bo povzročilo davčnim zavezancem in prejemnikom podatkov ter koristi, ki jih je, od na novo pridobljenih podatkov, lahko pričakovati.

Potrebe po podatkih o stroških v zvezi z delom in drugih dohodkih, ki se ne vštevajo v davčno osnovo, se pojavljajo že dalj časa, tako na nacionalnem kot na mednarodnem nivoju. Zaradi vse večjih potreb po navedenih podatkih je bilo v Pravilniku o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o vsebini in obliki obračuna davčnih odtegljajev ter o načinu predložitve davčnemu organu (Uradni list RS, št. 85/13; v nadaljevanju: Pravilnik) določeno, da je potrebno poročati tudi podatke o povračilih stroškov in drugih dohodkov, ki se izplačujejo do višine, določene v Uredbi o višini povračil potnih stroškov v zvezi z delom in drugih dohodkov, ki se ne vštevajo v davčno osnovo (Uradni list RS, št. 140/06 in 76/08; v nadaljevanju: Uredba) in se ne vštevajo v davčno osnovo. Potrebe po navedenih podatkih se vse bolj izkazujejo tako z vidika učinkovitega izvajanja davčnega nadzora, z vidika izmenjave podatkov in izvajanje nalog v okviru članstva v mednarodnih organizacijah (EU, OECD) ter tudi za analitična ovrednotenja posameznih rešitev na sistemski ravni. Še posebej velja poudariti pomembnost pridobivanja navedenih podatkov oziroma veliko dodano vrednost le teh z vidika izvajanja davčnega nadzora. Navedeni podatki bodo omogočali pripravo kvalitetnejših analiz tveganj, potrebnih za izvajanje učinkovitejšega davčnega nadzora. Tako se bodo tako vzpostavili pogoji za boljše in učinkovitejše pobiranje davka in prispevkov za socialno varnost. Na drugi strani pa je to tudi ukrep, ki vzpodbuja davčne zavezance k doslednejšem upoštevanju davčnih predpisov s tega področja. Menimo, da bo to pozitivno vplivalo tudi na ustrežnejše izplačevanje povračil stroškov v zvezi z delom in drugih dohodkov, ki se ne vštevajo v davčno osnovo ter posledično na "zaježitev" izplačevanja potnih stroškov.

V okviru priprave razširitve poročanja se je ves čas imelo v obziru tudi administrativni vidik in vidik uporabnosti posameznega podatka. Spremembe so bile tako vključene kot dodatni individualni podatki iz obračuna davčnih odtegljajev, kar pomeni, da se osnovna struktura obračuna davčnih odtegljajev ni spremenila. Menimo, da zavezancem takšen način poročanja omogoča lažjo prilagoditev. Ker gre za izvirne podatke izplačevalcev dohodkov, teh podatkov davčni organ ne more pridobiti iz drugih virov. Dodajamo še, da z večino podatkov, o katerih se poročanje zahteva po 1. januarju 2014, izplačevalci dohodkov že razpolagajo za druge namene (kot primeroma podatke o povračilih stroškov

v zvezi z delom, ki jih mora delodajalec povrniti delavcu, v skladu s predpisi, ki urejajo delovna razmerja).

V zvezi s povračili stroškov službenih poti, dodajamo, da iz predpisov, ki urejajo povračila stroškov v zvezi z delom (tako iz zakona, ki ureja, delovna razmerja, zakona, ki ureja dohodnino in Uredbe) **ne izhaja, na kakšen način je delodajalec delavcu dolžan povrniti stroške v zvezi s službenim potovanjem ampak le, da jih mora povrniti, torej da delavcu dodatni stroški v zvezi s službenim potovanjem ne smejo nastati.** Zato menimo, da po vsebini ne moremo razlikovati povračil stroškov v zvezi s službenim potovanjem, ki jih delodajalec delavcu povrne v denarju (povračila potnih stroškov) oziroma v naravi (npr. plačilo letalske karte).

Če za konec povzamemo, je pridobivanje podatkov o povračilih stroškov v zvezi z delom in drugih dohodkov do višine, določene v Uredbi, pomembno tako z nacionalnega kot z mednarodnega vidika. Z nacionalnega vidika je v ospredju predvsem učinkovitejše izvajanje davčnega nadzora in posledično vzpostavitev pogojev za boljše in učinkovitejše pobiranje davka ter prispevkov za socialno varnost.

V povezavi s tem menimo še, da bo posredovanje navedenih podatkov, vsekakor pozitivno vplivalo tudi na "zajezitev" izplačevanja potnih stroškov oziroma doslednejše upoštevanje predpisov, ki urejajo navedeno področje.